

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001510

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ від 22 липня 2025 р. № 101-к-а

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайдай Катерина Олександрівна

2. Kateryna Haidai

Кваліфікація: д.філософ, 081

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-9141-1142

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 03-07-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство, кваліфікація юриста

Місце роботи здобувача: Фізична особа-підприємець ГАЙДАЙ КАТЕРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

Код за ЄДРПОУ: 3503910904

Місцезнаходження: Харченка Євгена, буд. 47, кв. 96, Київ, 02088, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8876

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.58

Тема дисертації:

1. Постачальники послуг проміжного характеру в інформаційній сфері як учасники цивільних правовідносин
2. Intermediary Service Providers in the Information Sphere as Participants in Civil Legal Relations

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні розроблені нові підходи до розв'язання теоретико-прикладних проблем, пов'язаних із правовим статусом та режимом звільнення від відповідальності постачальників послуг проміжного характеру (інтернет-посередників), у тому числі за порушення прав інтелектуальної власності. Актуальність проблеми зумовлена ключовою роллю інтернет-посередників у забезпеченні доступу до Інтернету, електронних комунікацій та обігу інформації, включно з об'єктами інтелектуальної власності. Без них неможливе ефективне функціонування цифрового середовища, що зумовлює потребу у глибокому науковому осмисленні їхнього правового статусу, зокрема особливостей звільнення від цивільної відповідальності як елемента балансу між умовами для реалізації посередницьких функцій та принципами захисту цивільних прав. Мета та завдання дисертації визначали вибір її структури. Дослідження складається з трьох розділів і охоплює такі питання: 1) поняття, ознаки, функції, класифікація постачальників послуг

проміжного характеру, та ретроспектива розвитку правового регулювання інтернет-посередників у Європейському Союзі; 2) правовий статус постачальників послуг проміжного характеру, звільнення від відповідальності та принцип заборони покладання обов'язку активного моніторингу як гарантії участі постачальників послуг проміжного характеру у цивільних правовідносинах; 3) особливості застосування заходів відповідальності до постачальників різних видів послуг проміжного характеру. У роботі визначено ключові правові аспекти діяльності постачальників послуг проміжного характеру, зокрема провайдерів простої передачі, кешування та хостингу, та проаналізовано механізми їхнього звільнення від відповідальності відповідно до національного законодавства та актів Європейського Союзу. Розкрито етапи й особливості розвитку правового регулювання діяльності інтернет-посередників у ЄС – від Директиви 2000/31/ЄС про електронну комерцію до сучасного Акту про цифрові послуги (Digital Services Act, 2022), що запроваджує нові обов'язки для великих онлайн-платформ та цифрових посередників. Аналіз судової практики і законодавства ЄС демонструє тенденцію до поступового посилення відповідальності інтернет-посередників у сферах захисту прав інтелектуальної власності, прав споживачів, боротьби з незаконним контентом та дезінформацією. Виявлено, що правовий статус суб'єкта як постачальника послуг проміжного характеру визначається особливістю послуги, яку він надає у правовідносинах, тобто виконуваною ним функцією (передачі та/або зберігання інформації для третьої особи). Визначення того, чи надавав суб'єкт саме послугу проміжного характеру, є ключовим для застосування режиму звільнення від відповідальності такого суб'єкта. Обґрунтовано, що імунітет інтернет-посередників є гарантією їх участі у цивільних правовідносинах, оскільки за відсутності обмежень відповідальності надання посередницьких послуг є значно ускладненим зважаючи на неможливість і недоцільність контролювати великі обсяги інформації, що проходять «каналами» та зберігаються на платформах і в інфраструктурі провайдерів послуг проміжного характеру. Обмеження відповідальності інтернет-посередників впливає з обмеження абсолютного права, зокрема права інтелектуальної власності, зумовленого необхідністю дотримання балансу прав особи та суспільного інтересу. Встановлено, однак, що для звільнення від відповідальності постачальник послуг проміжного характеру повинен виконувати виключно технічні функції, бути нейтральним, не взаємодіяти з та не мати знання й контролю над інформацією, яку він передає або зберігає. Здійснення редакційного контролю або будь-якої іншої діяльності, яка призводить до передбачуваного отримання посередником фактичного знання про контент, який порушує цивільне право, включаючи право інтелектуальної власності, виключає застосування режиму звільнення від відповідальності. Водночас, імунітет посередників від відповідальності не звільняє їх від обов'язку застосування засобів захисту порушеного права, встановлених законом, договором або судом. На основі порівняльного аналізу визначено, що чинна нормативно-правова база України не є достатньо деталізованою, а її положення містять колізії та прогалини, що ускладнює правозастосування. Зокрема, в українському законодавстві про електронну комерцію відсутнє належне закріплення загального принципу заборони покладання обов'язку активного моніторингу на інтернет-посередників, що є однією з умов Угоди про асоціацію з ЄС. При цьому, Закони України «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про авторське право і суміжні права», «Про медіа» вводять спеціальні правила щодо певних видів інтернет-посередників, що призводить до фрагментарності правового регулювання. Отримані результати мають значення для подальшого вдосконалення законодавчої бази України у сфері цифрового права, електронної комерції та регулювання відносин інтернет-посередників.

2. The dissertation develops new approaches to solving theoretical and practical problems related to the legal status and liability exemption regime of intermediary service providers (internet intermediaries), including for violations of intellectual property rights. The relevance of the problem lies in the key role of internet intermediaries in ensuring access to the Internet, electronic communications, and the circulation of information, including intellectual property. Without them, the effective functioning of the digital environment is impossible, which necessitates a thorough scientific understanding of their legal status, in particular the specifics of exemption from civil liability as an element of balancing the conditions for performing intermediary functions and the principles of civil rights protection. The aim and objectives of the dissertation determined its structure. The research consists of three chapters and covers the following issues: 1) the concept, characteristics, functions,

classification of internet intermediaries, and a retrospective overview of the legal regulation of internet intermediaries in the European Union; 2) the legal status of internet intermediaries, exemption from liability, and the principle prohibiting the imposition of a general obligation to monitor as a guarantee of their participation in civil legal relations; 3) the specifics of applying liability measures to providers of different types of intermediary services. The dissertation identifies the key legal aspects of the activities of internet intermediaries, particularly providers of mere conduit, caching, and hosting services, and analyzes the mechanisms of their liability exemption under national legislation and European Union acts. The research outlines the stages and features of the development of legal regulation of internet intermediaries in the EU – from Directive 2000/31/EC on electronic commerce to the modern Digital Services Act (2022), which introduces new obligations for large online platforms and digital intermediaries. An analysis of case law and EU legislation demonstrates a trend towards the gradual strengthening of the intermediaries' liability in intellectual property rights, consumer protection, the fight against illegal content, and disinformation. It is revealed that the legal status of an internet intermediary is determined by the nature of the service it provides in legal relations, i.e., the function it performs (transmission and/or storage of information for a third party). Determining whether an entity has provided an intermediary service is crucial for applying the liability exemption regime to such an entity. It is substantiated that the immunity of internet intermediaries serves as a guarantee of their participation in civil legal relations, as the provision of intermediary services would be significantly hindered in the absence of liability limitations, due to the impracticality and inappropriateness of controlling large volumes of information transmitted through “channels” and stored on the platforms and infrastructure of internet intermediaries. The limitation of internet intermediaries' liability stems from the restriction of absolute rights, particularly intellectual property rights, to maintain a balance between individual rights and the public interest. To qualify for exemption, an intermediary must perform purely technical functions, remain neutral, and neither interact with nor have knowledge or control over the transmitted or stored information. Any editorial control or conduct resulting in foreseeable awareness of unlawful content, including IP infringements, disqualifies the intermediary from liability exemption. However, such immunity does not relieve intermediaries from the duty to implement remedies for rights violations as required by law, contract, or court decision. Based on a comparative analysis of Ukrainian legislation and European legal standards, it is determined that the current legal framework in Ukraine is not sufficiently detailed, and its provisions contain conflicts and gaps that complicate legal enforcement. In particular, Ukrainian e-commerce legislation lacks a proper enshrinement of the general principle prohibiting the imposition of an obligation of active monitoring on internet intermediaries, which is a condition of the Association Agreement with the European Union. Meanwhile, the Laws of Ukraine “On Digital Content and Digital Services,” “On Copyright and Related Rights,” and “On Media” introduce specific rules for certain types of internet intermediaries, leading to a fragmented regulatory framework. The results obtained are significant for the further development of Ukraine's legislative framework in the field of digital law, e-commerce, and the regulation of internet intermediaries.

Державний реєстраційний номер ДіР: РК УкрІНТЕІ № 0117U005290 РК УкрІНТЕІ №0120U104800 РК УкрІНТЕІ № 0122U201829

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Гайдай К. Тенденції нормативно-правового регулювання інтернет-посередників у Європейському Союзі. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2024. №2. С. 62-72. DOI: <https://doi.org/10.33731/22024.305499> URL: <https://drive.google.com/file/d/1nf2A4xYs7mXXektI4mkc-3NaQmfaYCAe/view>
- 2. Гайдай К. Новели законодавства Європейського Союзу щодо відповідальності постачальників посередницьких послуг у мережі Інтернет. Інформація і право. 2024. № 3(50). С. 71 – 81 DOI: [https://doi.org/10.37750/2616-6798.2024.3\(50\).311648](https://doi.org/10.37750/2616-6798.2024.3(50).311648) URL: <http://il.ippi.org.ua/article/view/311648>
- 3. Гайдай К. Правовий статус постачальників P2B-послуг в Україні та в Європейському Союзі: порівняльний аспект. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 11/2024. С. 109 – 112. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-11/22> URL: http://www.lsej.org.ua/11_2024/24.pdf
- 4. Haidai K. Exemption From Liability and Prohibition of General Monitoring Obligations as Guarantees for Internet Intermediaries' Participation in Civil Relations. ACADEMIA POLONICA. 2024. Vol. 67. № 6. P. 199-209. DOI: <https://doi.org/10.23856/6726> URL: <http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/article/view/1422/1359>

Наукова (науково-технічна) продукція: технології; проекти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість: забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: РК УкрІНТЕІ № 0117U005290 РК УкрІНТЕІ №0120U104800 РК УкрІНТЕІ № 0122U201829

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зеров Костянтин Олександрович
2. Kostiantyn O. Zerov

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2916-7528

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасенко Леонід Леонідович
2. Leonid Tarasenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4359-8965**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет імені Івана Франка**Код за ЄДРПОУ:** 02070987**Місцезнаходження:** вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Еннан Руслан Євгенович
2. Ruslan Ennan

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4727-1532**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Одеська юридична академія"**Код за ЄДРПОУ:** 20933314**Місцезнаходження:** Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Троцька Валентина Миколаївна
2. Valentyna Trotska

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7579-1877**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федорова Надія Вікторівна

2. Nadiia Fedorova

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5490-1259

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 25882308

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, буд. 3, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Штефан Анна Сергіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Штефан Анна Сергіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Троцька Валентина Миколаївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна